

ประกาศราชวิทยาลัยจุฬารัง

เรื่อง แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ราชวิทยาลัยจุฬารัง พ.ศ.๒๕๖๕

.....

เพื่อให้การดำเนินการของราชวิทยาลัยจุฬารังในการป้องกัน และระงับอัคคีภัย อาคารต่าง ๆ ของราชวิทยาลัยจุฬารัง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ สามารถเตรียมความพร้อม และลดความเสี่ยงที่จะไม่ให้เกิดอัคคีภัยขึ้นภายในหน่วยงาน หรือหากเกิดอัคคีภัยขึ้นก็สามารถดำเนินการป้องกัน และระงับอัคคีภัย โดยสามารถลดความสูญเสียให้น้อยลง ระงับเหตุได้อย่างรวดเร็ว ป้องกันการสูญเสียทั้งชีวิต และทรัพย์สินของราชวิทยาลัยจุฬารังจากอัคคีภัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬารัง พ.ศ.๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศราชวิทยาลัยจุฬารัง เรื่องแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัย ราชวิทยาลัยจุฬารัง พ.ศ.๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการระงับอัคคีภัย และอพยพหนีไฟกับบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา รวมถึงผู้เกี่ยวข้องทุกคนในราชวิทยาลัยจุฬารัง

ข้อ ๔ วัตถุประสงค์ในการกำหนดแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัย ราชวิทยาลัยจุฬารัง มีดังต่อไปนี้

๔.๑ เพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัย และลดอัตราการความเสียหายต่อการเกิดอัคคีภัยในบริเวณราชวิทยาลัยจุฬารัง ซึ่งเป็นการป้องกันการสูญเสียทั้งชีวิต และทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ และของราชวิทยาลัยจุฬารัง จากอัคคีภัยให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

๔.๒ เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยต่อบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของราชวิทยาลัยจุฬารัง ผู้มาติดต่องาน และผู้เกี่ยวข้องอยู่ภายในสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยจากอัคคีภัยตลอดเวลา

๔.๓ เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการป้องกัน และระงับอัคคีภัยให้ชัดเจน และเป็นระบบ

๔.๔ เพื่อลดอัตราการเสี่ยงต่อการเกิดเหตุอัคคีภัย

๔.๕ เพื่อสร้างความตระหนักแก่ผู้ปฏิบัติงาน และนักศึกษาในราชวิทยาลัยจุฬารังถึงอันตรายของอัคคีภัย และสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องปลอดภัย เมื่อเกิดอัคคีภัย

๔.๖ เพื่อให้การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายใน และภายนอกที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นระบบ

ข้อ ๕ ขอบเขตของแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัยราชวิทยาลัยจุฬารัง

๕.๑ แผนป้องกัน และระงับอัคคีภัยฉบับนี้ มีผลปฏิบัติภายในราชวิทยาลัยจุฬารัง หรือพื้นที่ใกล้เคียง

๕.๒ แผนป้องกัน และระงับอัคคีภัยฉบับนี้ กำหนดขึ้น เพื่อเป็นแผนปฏิบัติการ เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินเพลิงไหม้ในราชวิทยาลัยจุฬารัง หรือพื้นที่ใกล้เคียง

ข้อ ๖ เพื่อให้ชีวิต และทรัพย์สินทั้งหมดในราชวิทยาลัยจุฬารัง มีความปลอดภัยจากอัคคีภัย จึงได้มีการกำหนดมาตรการ การป้องกัน และระงับอัคคีภัย ดังต่อไปนี้

๖.๑ จัดให้มีระบบป้องกัน และระงับอัคคีภัย ทั้งด้านการจัดอุปกรณ์ดับเพลิง การเก็บรักษาวัตถุไวไฟ และวัตถุระเบิด การกำจัดของเสียที่ติดไฟง่าย การป้องกันฟ้าผ่า การติดตั้งรับสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ การจัดทำทางหนีไฟ รวมถึงการก่อสร้างอาคารที่มีระบบป้องกันอัคคีภัย

๖.๒ จัดให้มีแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัย ทั้งในด้านการตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ป้องกัน อัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ การบรรเทาทุกข์ และการปฏิรูปฟื้นฟูเมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้นแล้ว

๖.๓ จัดให้มีช่องทางผ่านสู่ทางออกตามกฎหมายกำหนด

๖.๔ สำหรับบริเวณที่มีเครื่องจักรติดตั้งอยู่ หรือมีกองวัสดุสิ่งของ หรือผนัง หรือสิ่งอื่นนั้นต้องจัดให้มีช่องทางผ่านสู่ทางออก ซึ่งมีความกว้างตามกฎหมายกำหนด

๖.๕ จัดให้มีทางออกทุกส่วนงาน อย่างน้อยสองทางที่สามารถอพยพ บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ทั้งหมดออกจากบริเวณที่ทำงาน โดยออกสู่ทางออกสุดท้ายได้ภายในเวลา ไม่เกิน ๕ นาที อย่างปลอดภัย

๖.๖ ทางออกสุดท้าย ซึ่งเป็นทางไปสู่บริเวณที่ปลอดภัย เช่น ถนน สนาม ฯลฯ

๖.๗ ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟได้ติดตั้งในจุดที่เห็นชัดเจนโดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

๖.๘ ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟเป็นชนิดที่เปิดเข้า-ออกได้ทั้งชนิดหนึ่งด้าน และสองด้าน

๖.๙ ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟเป็นประตูที่เปิดออกภายนอก โดยไม่มีการผูกปิด หรือล๊ামโซ่ในขณะที่ปฏิบัติงาน

๖.๑๐ จัดวัตถุที่เมื่อรวมกันแล้วจะเกิดการลุกไหม้ โดยแยกเก็บมิให้มีการปะปนกัน

๖.๑๑ จัดให้มีเส้นทางหนีไฟที่ปราศจากจุดที่พนักงานทำงาน ในแต่ละหน่วยงานไปสู่สถานที่ ที่ปลอดภัย

๖.๑๒ จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิงแบบมือถือ

๖.๑๓ จัดเตรียมน้ำสำรองไว้ใช้ในการดับเพลิง

๖.๑๔ ขั้วต่อสายส่งน้ำดับเพลิงเข้าอาคาร และภายในอาคารเป็นแบบเดียวกัน หรือขนาดเท่ากันกับที่ใช้ในหน่วยดับเพลิงของทางราชการ

๖.๑๕ สายส่งน้ำดับเพลิงมีความยาว หรือต่อกันได้ความยาวที่เพียงพอจะควบคุมบริเวณที่เกิดเพลิงได้

๖.๑๖ ระบบการส่งน้ำ ที่กักเก็บน้ำ ปัมพ์น้ำ และการติดตั้ง ได้รับการตรวจสอบ และรับรองจากวิศวกรโยธา และมีการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายเมื่อเกิดเพลิงไหม้

๖.๑๗ จัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบมือถือที่ใช้สารเคมีดับเพลิงชนิดคาร์บอนไดออกไซด์ หรือ ฮารอน หรือ ผงเคมีแห้ง หรือสารเคมีดับเพลิงที่สามารถดับเพลิงประเภท เอ บี ซี และ ดี

๖.๑๘ มีการซ่อมบำรุง และตรวจตราให้มีสารเคมีที่ใช้ในการดับเพลิง ตามปริมาตรที่กำหนด ตามชนิดของเครื่องดับเพลิงแบบมือถือ

๖.๑๙ จัดให้มีการตรวจสอบสภาพของเครื่องดับเพลิง ไม่น้อยกว่า ๖ เดือนต่อหนึ่งครั้ง

๖.๒๐ จัดให้มีการตรวจสอบการติดตั้งให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ

๖.๒๑ จัดติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงในที่เห็นได้ชัดเจน และสามารถหยิบใช้งานได้สะดวก โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

๖.๒๒ ให้มีการดูแลรักษาอุปกรณ์ดับเพลิง และการตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง หรือตามระยะเวลาที่ผู้ผลิตอุปกรณ์นั้นกำหนด

๖.๒๓ จัดให้บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา เข้ารับการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นจากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนด หรือยอมรับ

๖.๒๔ จัดให้มีพนักงานที่ทำหน้าที่ดับเพลิงโดยเฉพาะอยู่ตลอดเวลาที่มีการทำงาน

๖.๒๕ จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ใช้ในการดับเพลิง และการฝึกซ้อมดับเพลิงโดยเฉพาะ เช่น เสื้อผ้า รองเท้า ถุงมือ หมวก หน้ากากป้องกันความร้อนหรือควันพิษ เป็นต้น ไว้เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่พนักงาน และนักศึกษาใช้ในการดับเพลิง

๖.๒๖ ป้องกันอัคคีภัยที่เกิดจากการแผ่รังสี การนำหรือการพาความร้อน หรือควันพิษจากแหล่งกำเนิดความร้อนสูงไปสู่วัสดุที่ติดไฟได้ง่าย เช่น จัดทำฉนวนหุ้มหรือปิดกัน

๖.๒๗ ป้องกันอัคคีภัยที่เกิดจากการทำงานที่เกิดการเสียดสี เสียดทานของเครื่องจักร เครื่องมือที่เกิดประกายไฟ หรือความร้อนสูงที่อาจทำให้เกิดการลุกไหม้ เช่น การซ่อมบำรุง หรือหยุดพักการใช้งาน

๖.๒๘ มีการจัดแยกเก็บวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิดรวม ตลอดจนวัตถุที่เมื่ออยู่รวมกันแล้ว จะเกิดปฏิกิริยา หรือการหมักหมมทำให้กลายเป็นวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิดมิให้ปะปนกัน และเก็บในท้องที่มีผนังทนไฟ และประตูทนไฟที่ปิดตัวเอง และปิดกุญแจทุกครั้ง เมื่อไม่มีการปฏิบัติงานในห้องนั้นแล้ว

๖.๒๙ วัตถุที่ไวต่อการทำปฏิกิริยาแล้วเกิดการลุกไหม้ได้นั้น ได้มีการจัดแยกเก็บไว้ต่างหาก โดยอยู่ห่างจากอาคาร และวัตถุติดไฟในระยะที่ปลอดภัย

๖.๓๐ ควบคุมมิให้เกิดการรั่วไหล หรือการระเหยของวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิดที่จะเป็นสาเหตุให้เกิดการติดไฟ

๖.๓๑ มีการจัดทำป้าย “ห้ามสูบบุหรี่” บริเวณห้องเก็บวัตถุไวไฟ

๖.๓๒ จัดให้มีการกำจัดของเสียโดยการเผาในเตาที่ออกแบบสำหรับการเผาโดยเฉพาะในที่โล่งแจ้ง โดยห่างจากที่บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาทำงานในระยะที่ปลอดภัย

๖.๓๓ จัดให้มีสายล่อฟ้า เพื่อป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า

๖.๓๔ จัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ชนิดเปล่งเสียง ให้บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาที่ทำงานอยู่ภายในอาคารได้ยินทั่วถึง

๖.๓๕ มีการทดสอบประสิทธิภาพในการทำงานของระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้อย่างน้อย เดือนละ ๑ ครั้ง

๖.๓๖ จัดให้มีกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย และมีผู้อำนวยการในการดำเนินงาน ทั้งระบบประจำอยู่ตลอดเวลา

๖.๓๗ จัดให้มีหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน และระงับอัคคีภัยเข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดับเพลิง การปฐมพยาบาล และการช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน

๖.๓๘ จัดให้มีการฝึกซ้อมอพยพ บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ออกจากอาคารไปตามเส้นทางหนีไฟ

๖.๓๙ จัดให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิง และฝึกซ้อมหนีไฟอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๗ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกัน และระงับอัคคีภัย ตามข้อ ๖ จึงได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ของผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ดังต่อไปนี้

๗.๑ สายบริหาร มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) การจัดผังโรงงาน ระบบ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้คำนึงถึงการเกิดอัคคีภัย

๒) กำหนดพื้นที่ ควบคุมกระบวนการผลิต เครื่องมือ เครื่องจักรที่อาจเกิดอัคคีภัย

๓) กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้ปลอดภัยจากอัคคีภัย

๔) ควบคุมการใช้ไฟ การก่อเกิดไฟ เปลวไฟ ประกายไฟ ไฟฟ้า ความร้อนไฟฟ้าสถิตย์ หรือวิธีการทำงานอื่นใดที่ทำให้เกิดอัคคีภัย เช่น การเชื่อม การตัด การขัด ท่อร้อนต่าง ๆ ตลอดจนการขนย้าย ขนส่งเคลื่อนย้ายสารไวไฟผู้อนุญาตให้มีการทำงานดังกล่าว ต้องเป็นผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๕) มอบหมายให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยกำหนดแผน และการดำเนินการป้องกัน และระงับอัคคีภัย เช่น การฝึกอบรม การตรวจสอบ และการปรับปรุงสภาพของงาน เป็นต้น

๖) ติดตามตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย

๗) วางแผนระยะยาวเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย เช่น ในเรื่องการติดตั้งระบบตรวจสอบสารไวไฟ หรือควันไฟ ระบบสัญญาณเตือนภัย ระบบดับเพลิงอัตโนมัติในจุดที่มีสารไวไฟ หรือสารติดไฟได้ง่าย

๘) กำหนดระเบียบ และการควบคุมผู้รับเหมา หรือบุคคลภายนอกที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการก่อเกิดไฟต่าง ๆ

๗.๒ บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๗.๒.๑ บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้โดยเคร่งครัด

๑) ห้ามก่อไฟในบริเวณที่หวงห้าม หรือในบริเวณโรงงานก่อนได้รับอนุญาต จากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

๒) ห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณที่มีป้าย “อันตรายจากสารไวไฟหรือวัตถุระเบิด” หรือ “บริเวณที่ห้ามสูบบุหรี่” นอกจากสถานที่ ที่จัดไว้ให้เท่านั้น

๓) ห้ามทำการซ่อมแซมเครื่องจักร เครื่องมือในบริเวณที่มีสารไวไฟ หรือวัสดุติดไฟได้ง่ายโดยพลการ ก่อนที่ช่างซ่อม และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยจะร่วมกันจัดทำใบแจ้งซ่อมตามขั้นตอน และวิธีการที่กำหนด

๗.๒.๒ การควบคุมพื้นที่ที่มีสารไวไฟ หรือวัสดุที่ติดไฟได้ง่าย

การนำไฟมาใช้ หรือก่อให้เกิดไฟไหม้ในพื้นที่ใด ๆ ต้องห่างจากบริเวณที่มีสารไวไฟหรือวัสดุติดไฟได้ง่าย อย่างน้อยในรัศมี ๑๐ เมตร กรณีที่ไม่อาจทำได้ ต้องทำการป้องกันสารไวไฟ หรือวัสดุติดไฟได้ง่ายอย่างปลอดภัย ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย

๗.๒.๓ การป้องกันสถานที่ทำงาน และวิธีการที่เสี่ยงไฟ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑) การป้องกันการรั่วไหลของเชื้อเพลิง และสารไวไฟต่าง ๆ

บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ที่พบเห็นภาชนะที่ใส่สารไวไฟ หรือเชื้อเพลิงต่าง ๆ อยู่ในสภาพที่ชำรุด หรืออาจเกิดการรั่วไหล ให้รีบรายงานผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ และกรณีที่พบว่าการรั่วไหลนั้นอาจก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรง หากไม่แก้ไขให้รีบทำการแก้ไข และ/หรือ รายงานผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบแก้ไขทันที

๒) การกำจัดขยะ หรือเศษวัสดุที่ติดไฟได้ง่าย

ขยะ หรือเศษวัสดุที่ติดไฟได้ง่าย บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา จะต้องเก็บรวบรวมไว้ในภาชนะที่ไม่ติดไฟได้ง่าย และห้ามนำออกจากบริเวณที่ทำงานไปเก็บไว้ในสถานที่ปลอดภัยอย่างน้อยวันละ ๑ ครั้ง

๓) เสื้อผ้าที่เปียกเปื้อนด้วยสารไวไฟ

เสื้อผ้าที่เปียกเปื้อนด้วยสารไวไฟ บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา จะต้องเปลี่ยนเสื้อผ้านั้นทันที

๔) การป้องกันอัคคีภัยจากยานพาหนะ

บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ที่ใช้ยานพาหนะขนถ่ายสิ่งของในบริเวณที่มีสารไวไฟ ถึงแกัสจะต้องระมัดระวังการชน การกระแทก หรือการก่อให้เกิดอัคคีภัย

๕) การป้องกันอันตรายจากไฟฟ้า

สายไฟ หลอดไฟ สวิตช์มอเตอร์ไฟฟ้า พัดลม เครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าที่มี หรือใช้อยู่ในบริเวณสารไวไฟหรือวัสดุติดไฟได้ง่าย จะต้องตรวจตราเป็นประจำ ในเรื่องสภาพที่ชำรุด การต่อไฟ ปลักไฟ การต่อสายดิน หรือกรณีอื่นใดที่อาจเป็น สาเหตุของอัคคีภัย

๖) การป้องกันการระเบิดของหม้อไอน้ำ

- ก่อนติดไฟให้ตรวจสอบระดับน้ำ
- ให้ระบายลมภายในเตาเพื่อไล่แก๊สที่ตกค้างในหม้อไอน้ำออกทุกครั้งก่อนติดไฟ
- ล้นนิรภัยจะต้องทดสอบเป็นประจำอย่างน้อย ๑ ครั้งต่อเดือน และถ้าเกิดการรั่วของล้นนิรภัย ห้ามใช้วิธีเติมน้ำหนัก หรือตั้งล้นนิรภัยให้แข็งขึ้น
- ถ้าถังหม้อไอน้ำรั่ว ให้หยุดใช้งานทันที และรายงานให้มีการแก้ไขโดยเร็ว
- ให้ตรวจสอบเกจวัดความดัน และห้ามใช้ความดันเกินกว่าที่กำหนด
- ถังน้ำแข็งต่ำกว่าระดับของหลอดแก้ว ให้รีบดับไฟ ห้ามสูบน้ำเข้าหม้อไอน้ำอย่างเด็ดขาด แต่ปล่อยให้เย็นลง

- ให้ตรวจสอบความปลอดภัยของหม้อไอน้ำอย่างน้อย ปีละครั้ง

๗) การป้องกันภัยจากการเชื่อมโลหะ

- อุปกรณ์การเชื่อม สายไฟ และข้อต่อที่หลอม หรือชำรุด ต้องทำการแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย
- ทำการตรวจสอบการรั่วไหลของข้อต่อ และวาล์วเป็นประจำ ถ้าพบว่ามีสารรั่วไหลของแก๊สให้หยุดการทำงานที่ใช้ไฟในบริเวณนั้น และรีบทำการป้องกันแก้ไขโดยเร็ว
- ถังแก๊ส และถังน้ำมันเชื้อเพลิงต้องวางไว้ห่างจากเปลวไฟ ประกายไฟ ความร้อน ท่อร้อนต่าง ๆ หรือส่วนของเครื่องมือเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดความร้อนได้ในระยะ ๗ เมตร
- สายไฟ สายแก๊ส ขณะทำการตัดเชื่อมต้องไม่กีดขวางการทำงาน หรือตรงบริเวณที่อาจเหยียบทับของคน หรือยานพาหนะ
- ห้ามทิ้ง หรือปล่อยหัวเชื่อมไว้โดยไม่ดับไฟหรือปิดเครื่อง

- การเชื่อมต่อระวางเปลวไฟ สะเก็ดไฟที่จะถูกลมพัดปลิวไปตกอยู่ในบริเวณที่มีสารไวไฟ หรือวัสดุติดไฟได้ง่าย หรือเป็นอันตรายต่อบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาข้างเคียง

๘) การเคลื่อนย้ายขนส่งสารไวไฟโดยพนักงาน

- การเคลื่อนย้ายขนส่งสารไวไฟห้ามผ่าน หรือให้หลีกเลี่ยงเส้นทางที่มีการทำงาน แล้วเกิดประกายไฟ เปลวไฟ ท่อร้อย สะเก็ดโลหะ ฯลฯ

- การขนส่งสารไวไฟให้ระมัดระวังการตก หรือหกเรี่ยราดบนพื้นที่ทำงาน

- ให้ใช้วิธีการขน-ยกที่ปลอดภัย

- ภาชนะที่บรรจุสารไวไฟที่ไม่จำเป็นต้องเปิดฝา ให้ปิดฝา ให้มิดชิด

- ให้ระมัดระวังการเรียงตั้ง ที่อาจเกิดการตกหล่น หรือล้มลงมาได้

๗.๓ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (จป.) มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) กำหนดเขตพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้

๒) ตรวจสอบสถานที่ล่อแหลมต่อการเกิดอัคคีภัยเป็นประจำ

๓) กำหนดรายละเอียดของแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัย ตลอดจนให้มีการอบรม และฝึกปฏิบัติเป็นระยะ ๆ

๔) จัดหา ซ่อมบำรุง และตรวจสอบเครื่องดับเพลิง และอุปกรณ์ดับเพลิงให้อยู่ในสภาพที่พร้อมต่อการใช้งานตลอดเวลา

๕) ควบคุมการทำงานของผู้รับเหมา หรือบุคคลภายนอก หรือผู้รับส่งสินค้าเข้าไปในโรงงาน หรือสถานที่เสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้

๖) ออกใบอนุญาตการทำงานในพื้นที่ควบคุมอัคคีภัย

๗.๔ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (รปภ.) มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) ตรวจตราไม่ให้ผู้บุคคลภายนอก หรือผู้รับส่งสินค้าเข้าไปในโรงงาน หรือสถานที่เสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้

๒) ระมัดระวังการก่อวินาศภัยบริเวณเก็บวัตถุดิบ หรือบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้

๓) เมื่อพบเห็นสิ่งทีอาจก่อให้เกิดเพลิงไหม้ได้ ให้รีบรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ ให้ส่วนงาน หรือหน่วยงานที่อยู่ในอาคาร ดังต่อไปนี้

ต้องจัดทำ หรือร่วมกันจัดทำแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัย กรณีเกิดเหตุอัคคีภัยในบริเวณอาคาร โดยให้สอดคล้องกับแผนการป้องกัน และระงับอัคคีภัยราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ตามข้อ ๑๐ โดยให้ฝ่ายอำนวยการรักษาความปลอดภัยทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ส่วนงาน หรือหน่วยงานในการจัดทำแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัยให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง และต้องจัดส่งแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัยมายังฝ่ายอำนวยการรักษาความปลอดภัย ทุกครั้งที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง

๘.๑ ศูนย์การแพทย์มะเร็งวิทยาจุฬาภรณ์ โรงพยาบาลจุฬาภรณ์

๘.๒ ศูนย์การแพทย์จุฬาภรณ์เฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลจุฬาภรณ์

๘.๓ ศูนย์การแพทย์ภัทรมาหาราชาอนุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาภรณ์

๘.๔ อาคารไซโคลตรอน และเพทสแกนแห่งชาติ โรงพยาบาลจุฬาภรณ์

๘.๕ อาคารศูนย์การเรียนรู้ และวิจัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษาเจ้าฟ้าจุฬาภรณ์

๘.๖ อาคารสำนักงานราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

๘.๗ อาคารของหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้ กำกับดูแลของสำนักประธานราชวิทยาลัย

๘.๘ หอพักที่อยู่ในการควบคุมกำกับดูแลของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

ข้อ ๙ ขั้นตอนสำคัญในการจัดทำแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัยให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๙.๑ ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาจัดทำแผนประกอบด้วยตัวแทนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในอาคารเดียวกัน

๙.๒ ในแผนต้องกำหนดบุคคลรับผิดชอบ และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบอย่างชัดเจน

๙.๓ ภารกิจที่ต้องปฏิบัติในระยะเวลาเดียวกันจะต้องแยกผู้ปฏิบัติมิให้เป็นบุคคลเดียวกัน

๙.๔ หากมีการทำงานเป็นกะต้องกำหนดผู้รับผิดชอบทุกกะอย่างต่อเนื่อง

๙.๕ แผนที่ต้องปฏิบัติขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้ต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ เพราะจะเป็นช่วงเวลาที่ต้องการความรวดเร็วในการปฏิบัติ และถูกต้อง แม่นยำ หลาย ๆ คน อาจอยู่ในอาการตกใจ ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดพฤติกรรมที่คาดไม่ถึงได้ การฝึกซ้อมบ่อย ๆ จะทำให้ผู้ปฏิบัติมีความมั่นใจ และปฏิบัติได้ถูกต้องเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น

ข้อ ๑๐ แผนการป้องกัน และระงับอัคคีภัยราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ประกอบด้วย

๑๐.๑ แผนป้องกันก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้

เป็นการดำเนินการมาตรการ และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อป้องกัน และเตรียมการเผชิญเหตุการณ์เกิดอัคคีภัยไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะเป็นการลดความรุนแรง และลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นให้น้อยที่สุด ซึ่งจะประกอบด้วยแผนป้องกันอัคคีภัยต่างๆ ๓ แผน คือ

๑๐.๑.๑ แผนการอบรม

เป็นแผนที่จัดทำขึ้นสำหรับการป้องกันอัคคีภัยในราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ โดยกำหนดให้มีการอบรมบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ทุกคน ทุกระดับของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ในเรื่องของการดับเพลิง และการหนีไฟ

หลักการจัดทำแผนการอบรม

๑) กำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบ ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการป้องกัน และระงับอัคคีภัย

๒) กำหนดหลักสูตรเรื่อง หรือหัวข้อที่จะทำการฝึกอบรม ได้แก่

- แผนป้องกัน และระงับอัคคีภัย
- การดับเพลิงขั้นต้น
- การดับเพลิงขั้นสูง หรือขั้นก้าวหน้า
- การใช้อุปกรณ์ดับเพลิงประเภทต่าง ๆ
- การอพยพหนีไฟ
- การปฐมพยาบาล และการช่วยชีวิต

๓) เลือกวิธีการฝึกอบรม เช่น

- การบรรยาย
- การอภิปราย

๔) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

๕) กำหนดบุคคลที่จะเข้ารับการฝึกอบรม

๖) จัดให้มีการประเมินผลการอบรมทุกครั้ง

๑๐.๑.๒ แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย

เป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัยในราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ และเป็นการสร้างความสนใจ รวมทั้งส่งเสริมในเรื่องของการป้องกันอัคคีภัยให้เกิดขึ้นกับบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาทุกระดับในราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

หลักการจัดทำแผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย

๑) กำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน และระงับอัคคีภัย

๒) กำหนดเรื่อง หรือหัวข้อที่จะทำการรณรงค์ ได้แก่

- องค์ประกอบของการเกิดเพลิงไหม้
- การจัดเก็บวัสดุไวไฟ
- การลดการสูบบุหรี่
- ผลที่เกิดขึ้นจากอัคคีภัย
- การทำความสะอาด
- การปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง เมื่อเกิดเหตุอัคคีภัย

๓) เลือกวิธีการ หรือรูปแบบการรณรงค์ที่เหมาะสม เช่น

- การประกวด

- การจัดทำโปสเตอร์ และป้ายต่างๆ

- การจัดนิทรรศการ

- การใช้สื่อต่างๆ

๔) กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการรณรงค์

๕) กำหนดบุคคล หรือกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการรณรงค์

๖) ประเมินผลจากการรณรงค์ทุกครั้ง

๑๐.๑.๓ แผนการตรวจตรา

เป็นแผนการสำรวจความเสี่ยง และตรวจตรา เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และจัดต้นเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ โดยกำหนดบุคคล และพื้นที่ที่รับผิดชอบ ตรวจตราจุดเสี่ยงต่าง ๆ เช่น จุดที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้ จุดที่มีการใช้ และเก็บวัตถุไวไฟ จุดที่เก็บของเสียติดไฟง่าย จุดที่อาจก่อให้เกิดเชื้อเพลิง จุดที่เป็นแหล่งความร้อนต่าง ๆ จุดติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง และสภาพของอุปกรณ์ และทางหนีไฟ และต้องมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติลักษณะการลุกไหม้ปริมาณของสารอันตรายที่มีอยู่สูงสุด ชนิดของสารดับเพลิง และปริมาณที่ต้องใช้ เพื่อใช้ประกอบการวางแผนตรวจตรา

หลักการจัดทำแผนการตรวจตรา

๑) กำหนดบุคคล และพื้นที่ที่รับผิดชอบในการตรวจตราอย่างชัดเจน โดยกำหนดบุคคลที่จะทำหน้าที่แทนได้ด้วย

๒) กำหนดเรื่องที่ต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นการเฉพาะ โดยจัดทำเป็นแบบรายงานผลการตรวจที่สะดวกต่อการรายงาน

๓) กำหนดระยะเวลาที่ตรวจ และส่งแบบรายงาน

๔) กำหนดบุคคลตรวจสอบแบบรายงาน แล้วสรุปข้อบกพร่องให้ผู้บริหารในแต่ละหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไข เช่น หัวหน้าฝ่าย ฯลฯ แล้วสรุปรายงาน เพื่อเสนอต่อเลขาธิการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ทุกเดือน

๕) ควรให้มีการตรวจตราทุกกะ

๑๐.๒ แผนขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้

ประกอบด้วย แผนเกี่ยวกับการดับเพลิง และลดความสูญเสีย โดยประกอบด้วยแผนต่าง ๆ

๓ แผน คือ

๑๐.๒.๑ แผนการดับเพลิง

เพื่อกำหนดบุคคลที่ต้องปฏิบัติภารกิจในกรณีที่เกิดเหตุเพลิงไหม้อย่างชัดเจน และกำหนดขั้นตอนการดับเพลิง ให้มีการปฏิบัติตามแผน เพื่อให้เกิดความเสียหายจากเพลิงไหม้น้อยที่สุด แผนการดับเพลิงแบ่งเป็น ๒ แผนย่อย ได้แก่ แผนดับเพลิงขั้นต้น และแผนดับเพลิงขั้นรุนแรง

๑) แผนการดับเพลิงขั้นต้น

ให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์คนแรกตัดสินใจว่าสามารถดับเพลิงได้ด้วยตนเอง หรือไม่ หากสามารถดับเพลิงได้ให้ทำการดับเพลิงเบื้องต้น หากไม่สามารถทำการดับเพลิงได้ ให้ร้องขอความช่วยเหลือ หรือแจ้งเหตุเพลิงไหม้มายังจุดรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ หรือแจ้งหน่วยรักษาความปลอดภัยที่ใกล้จุดเกิดเหตุมากที่สุด โดยปฏิบัติตามเบื้องต้น เมื่อเกิดเหตุให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ เมื่อเกิดอัคคีภัยภายในอาคารต่าง ๆ ที่หน่วยงาน หรือ ส่วนงานที่รับผิดชอบได้จัดทำไว้

๒) แผนดับเพลิงขั้นรุนแรง

ขั้นตอนการปฏิบัติ เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ขั้นรุนแรงให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ เมื่อเกิดอัคคีภัยภายในอาคารต่าง ๆ ที่หน่วยงาน หรือ ส่วนงานที่รับผิดชอบได้จัดทำไว้สำหรับการบริหารสถานการณ์เหตุฉุกเฉินสำหรับอาคาร นั้น ๆ

๑๐.๒.๒ แผนการอพยพหนีไฟ

แผนอพยพหนีไฟนั้น กำหนดขึ้นเพื่อความปลอดภัยของชีวิต และทรัพย์สินของบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา และราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ในขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้

แผนอพยพหนีไฟที่กำหนดขึ้นนั้น มีองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น หน่วยตรวจสอบจำนวนพนักงาน ผู้นำทางหนีไฟ จุดนัดพบ หน่วยช่วยชีวิต และยานพาหนะ เป็นต้น ควรได้กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงาน โดยขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการอพยพหนีไฟ หรือผู้อำนวยการดับเพลิง ในแผนดังกล่าว ควรกำหนดให้มีการปฏิบัติ ดังนี้

๑) หน่วยงานตรวจสอบจำนวนคน มีหน้าที่ ตรวจสอบจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาว่ามีการอพยพหนีไฟออกมาภายนอกบริเวณที่ปลอดภัยครบทุกคนหรือไม่

๒) ผู้นำทางหนีไฟ จะเป็นผู้นำทางบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษา อพยพหนีไฟไปตามทางออกที่จัดไว้

๓) จุดนัดพบ หรือเรียกอีกอย่างว่า “จุดรวมพล” จะเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย ซึ่งพนักงานสามารถที่จะมารายงานตัวและทำการตรวจสอบนับจำนวนได้ หากพบว่าบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา อพยพหนีไฟออกมาไม่ครบตามจำนวนจริง ซึ่งหมายถึง ยังมีบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ติดอยู่ในพื้นที่ที่เกิดอัคคีภัย

๔) หน่วยช่วยชีวิต และยานพาหนะ จะเข้าค้นหา และทำการช่วยชีวิตบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาที่ยังติดค้างอยู่ในอาคาร หรือในพื้นที่ที่ได้เกิดอัคคีภัย รวมถึงกรณีของบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ที่ออกมาอยู่ที่จุดรวมพลแล้วมีอาการเป็นลม ช็อค หมดสติ หรือ บาดเจ็บ เป็นต้น หน่วยช่วยชีวิต และยานพาหนะจะทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และติดต่อหน่วยยานพาหนะให้ในกรณีที่พยาบาล หรือแพทย์พิจารณาแล้วต้องนำส่งโรงพยาบาล

๑๐.๒.๓ แผนบรรเทาทุกข์

สำหรับแผนบรรเทาทุกข์จะเป็นแผนที่มีการปฏิบัติต่อเนื่อง ไปจนถึงหลังเหตุเพลิงไหม้สงบลงแล้วด้วย จะประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ
- ๒) การสำรวจความเสียหาย
- ๓) การรายงานตัวของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย และกำหนดจุดนัดพบของบุคลากรเพื่อรอรับคำสั่ง
- ๔) การช่วยชีวิตและการค้นหาผู้เสียชีวิต
- ๕) การเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย ทรัพย์สินของผู้เสียชีวิต
- ๖) การประเมินความเสียหาย ผลการปฏิบัติงาน และรายงานสถานการณ์เพลิงไหม้
- ๗) การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
- ๘) การปรับปรุงแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินการได้โดยเร็วที่สุด

๑๐.๓ แผนหลังเหตุเพลิงไหม้สงบแล้ว

ประกอบด้วยแผนที่จะดำเนินการเมื่อเหตุเพลิงไหม้สงบลงแล้ว ๒ แผน คือ

๑๐.๓.๑ แผนบรรเทาทุกข์

แผนบรรเทาทุกข์ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องจากภาวะเกิดเหตุเพลิงไหม้

๑๐.๓.๒ แผนปฏิรูปฟื้นฟู

แผนปฏิรูปฟื้นฟู ได้แก่ การนำรายงานผลการประเมินจากทุกด้านจากสถานการณ์จริงมาปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะ แผนป้องกันอัคคีภัย (ก่อนเกิดเหตุ) แผนปฏิบัติ เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ แผนบรรเทาทุกข์ (ทันทีที่เพลิงสงบ) รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขตัวบุคลากรต่าง ๆ ที่บกพร่อง นอกจากนี้ ยังมีโครงการเพื่อร่วมรับแผนปฏิรูป ได้แก่

- ๑) โครงการประชาสัมพันธ์ สาเหตุการเกิดอัคคีภัย และแนวทางการป้องกันในรูปแบบต่าง ๆ
- ๒) โครงการสงเคราะห์ผู้ป่วย
- ๓) โครงการปรับปรุงซ่อมแซม และสรรหาสิ่งสูญเสียให้กลับคืนสภาพปกติ

ข้อ ๑๑ ให้รองเลขาธิการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ที่กำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพื้นที่ และบริหาร อสังหาริมทรัพย์เป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

กรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้รองเลขาธิการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ที่กำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพื้นที่และบริหารอสังหาริมทรัพย์ เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัย และให้ถือเป็นที่สุด แล้วรายงานให้เลขาธิการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ทราบ

บรรดาประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว ก่อนหน้าอันมีข้อความ ซึ่งขัด หรือแย้งกับ ประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ผิ มหานนท์

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์นิธิ มหานนท์)
เลขาธิการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์